

УКРАЇНСЬКИЙ

ГОЛОС

Ціна примірника 70 сот.
чвертьрічна передплата
з пересилкою 10 Н.

Виходить що тиждень в п'ятницю. — Адреса Редакції і Адміністрації: Перемишль вул. Побережжя ч. 1.

політично-економічний орган.

Аптика під „Звіздою“
— ЙОСИФА МАСШЕВСЬКОГО —

управитель
магістер Кароль Візель
— вул. Францішканська ч. 24. —

поручає всі артикули, входячі в круг аптики. При аптиці ДРОГЕРІЯ.

В Імени Републики Польської!

Суд окружний в Перемишлі, яко Трибунал для справ прасових, рішив на підставі §§. 487. і 493. п. к. що цілий зміст статті умищеної в числі 30. часописи „Український Голос“ під заголовком „Витайте“ в уступі від слів „Вернули як герої“ до слів „неволя скріпила стократно це бажання“ містить в собі знамена провини з § 300 зак. кар. і затім усуправедливіена єсть заряджена через Прокуратора державного конфіскація цієї часописи.

В наслідок сего рішення зборонене єсть розповсюджувати тих статей а забраний наклад має бути знищений. Зразом поручаємо редакції часописи „Український Голос“ що би по мысли §. 20. зак. прас. зміст оречення того на перший стороні найближшого числа своєї часописи умістила.

Суд Окружний Відділ
Перемишль дня 3. падолиста 1919.

(Підпис нечиткий.)

НАША АКАДЕМІЧНА МОЛОДЬ.

У нас під цю пору мало академічної молоді. Лишилися тільки немічники-інваліди. Всі здорові повнять найпочестніщу повинність за Збручем. Сотки тієї молоді полягло. Через те і втрата для народа так убогого в інтелекцію, як наш, необчислима. Цю втрату будемо ми через довгий час болючо відчувати.

Ті наші студенти, що заняті тепер воєнним ремеслом, переходять тверду школу-життя, набирають життєвого досвіду, але на науку, яка приготувадала їх до звання, вимагаючого університетських студій, у них нема часу. Вони візнуться до неї, але аж тоді, коли покінчиться воєна завірюха. Коли це станеться, годі предвидіти.

Супроти того на нечисленній молоді академічній, яка живе між нами, тяжить велика відповідальність, колиб вона не використала як слід теперішнього часу і не підготувалась до

свого майбутнього звання. Народня нива в як найкоротшому часі буде потребувати тисячі інтелегентних робітників і то робітників дійсно підготовлених до праці. З огляду на те горстка нашої акад. молоді не повинна змарнувати ані хвильки часу, вона мусить віддатися праці, що би могла як найскорше зайняти бодай частину тих народніх постерунків, які вскортці треба буде обсадити.

А трудності, які має поборити наша академічна молодь, не малі. Воєна дуже обнизила рівень знання в наших середних школах. Австрійські воєнні розпорядки виривали молодь зі школи і ставляли її в військові ряди, а як премію для неї ввели всякі сурогати іспитів і промоцій. Зі стрілецьких ровів їхав колишній учень до свого шкільного закладу, голосився до іспиту і здавав його. Так »кінчив« клясу по клясі а вкінці »складав« іспит зрілости, здобував патент з мінімальним або і з ніяким накладом праці, без порівняння меншим знанням як його товариші перед воєною. Очевидно ці іспити, промоції, патенти були конечним лихом, дивилась на них кризь пальці школа, бо інакше не могло бути.

Власники таких патентів самі знають як найліпше їх вартість. Ці патенти дають виправді можливість вписатись до вищих шкіл, але рівночасно накладають на їх власників обовязок муравлиної праці, щоб усунути ті браки в знання, з якими університетські студії прямо неможливі.

За цєю трудністю слідує друга. Наша молодь вже другий рік не має можности вписатись до вищої школи (університет, політехніка і т. д.) Краєвий університет зі звісних причин для неї замкнений. Заграничні вищі школи також недоступні; паспортні перепони і брак матеріальних засобів не дозволя-

ють нашої молоді виїхати за кордон.

Вихід з цього трудного становища тяжкий. Але супроти бажання: **МОЛОДІЖ НЕ ПОВИННА ТРАТИТИ ЧАСУ** — треба і в тім разі старатися лихові зарадити. В кожному більшому городі, у Львові, Перемишлі, Станіславові, Тернополі маємо спосібних правників, медиків, професорів, котрі в тій крайній конечности моглиб кермувати студіями невеличкої групи студентів університету, уладжуючи для них інструктивні виклади, читаючи і коментуючи з ними правничі, медичні і філософічні твори. Як це уладити — це річ виділів Тов. ім. Могилы, котрі повинні справу основно передіскутувати з тими, котрі моглиб піднятися уведення в життя тих курсів.

Можливе, що по переведеній діскусії на ту тему виринуть інші ліпші проєкти. Якби воно не було, головна річ в тім, щоб наша академічна молодь не марнувала часу і приватною наукою підготовлялась до іспитів на університеті, щоб напружила всі свої сили над своєю дальшою освітою.

Академічна молодь повинна памятати про це, що першим єї обовязком — наука. Тому і солідні елементи між нею повинні впливати на своїх товаришів, щоб вони старалися пізнати вагу історичних часів, які переживаємо. Недавно донесли львівські часописи »Вперед« і »Нова Рада« про польсько-український бал в салі »Народнього Дому«, який уладили укр. »воєнні абсолювенти гімн.« в часах, коли сотки їх товаришів (sit venia verbo!) наставляє груди за рідний край, а другі сотки караються в неволі. Львівські органи слушно скартали цих модерних абсолювонтів, для котрих чужі традиції української молоді академічної. Та найсумніше те, що загал укр. акад. молоді прилюдно не відпекався таких »товаришів.«

Добра хата береже здоровля чоловіка.

Раніше робочий чоловік на Україні жив і працював для того, аби комусь було жити, аби хтось був веселий та здоровий і не було в нього ані вільного часу, ані можливости подумати й подбати про те, що би самому йому добре жити й бути здоровим. Отже зараз, коли нам усміхається надія бути самими господарями в своїй хаті, варт і нам подумати про наше життя, й здоровля; бо жили ми й досі далеко не так, як потребує того людське здоровля, далеко не так, як живуть другі люде. Взяти хоть би наші хати. Рідко де люде живуть у таких поганих, нездорових хатах, як у нас. Здалеку, знадвору вони як буцім-то й нічого — і гарненька й веселенька, і білим помазана й жовтим підведена, й віконця покрашені, а жити в них горе; увійдеш в середину — темно, вошко, і дихати нічим і холодно зимою, бо будують ми свої хати, як гірше не можна.

Хати в нас, звичайно, або вальковані або з неналеної цегли і будують вони без жадного фундаменту, навіть без непропускаючого воду шара (верстви). Через те в осени й весною, коли йдуть дощі, вогкість по кутках підіймається до самої стелі. Та й стеля та будувється так низько, що аж налягає на голову. Високому чоловікові й розпрямитися ніяк. Підлоги в нашої хаті, звичайно немає, а прямо земляний діл, завжди мокрий від помий-

та того, що розливається в хаті; це ще збільшує в ній вогкість і дає дуже тяжкий дух.

Віконця роблять маленькі, замураані, низько над самою призбою, так що сонечкові й заглянути через них у хату трудно, а не то що би як слід освітити та висушити її. А між тим ніщо так не потрібно для здоровля як сонце, як соняшний промінь. Він і висушить повітря, і очистить його, і вб'є всяку нечисть, яка заводиться в темноті та вогкості і яка, як та міль, зідає здоровля людині. Піч теж така, що не нагріє й не висушить, лише для варевя; поки палиш — гаряче, перестав налити — холодно; закрив каглу — чад; або змерзнеш, або вчадієш. Або й так — на лаві холодно, а на печі боки пообпикаєш. А чуть на дворі вітер — диму повна хата й дихати не дає. Та ще, звичайно, тіснота така, що й повернутися нема де. Бо хоч будують наші хати на дві половини та живуть лише в одній, бо в одній половині тільки бував піч, яка займає майже чверть усієї хати. На другій »чистій« половині ні печі, ні грубки, звичайно, не ставлять, через те зимою там не живуть, бо холодно, і літом теж не живуть, бо тоді на дворі краще.

І ось у таких хатах родяться, зростають і вмирають наші люде. І не диво тому, що хоч народжується їх дуже багато, далеко більше чим у других сторонах, але виростає ледви половина і ще менше виростає здоровими та міцними, а решта або вмирає ще малими (по статистиці на цілий світ у Росії взагалі й на Україні в'окрема найбільша смертність дітей), або виростає хворими, недужими

й коротковікими. І в цьому не останню роллю грають наші українські хати.

Справді, коли ви здібаєте на вулиці дітей блідих на вигнутих ногах, з роздутими животами і з непомірно великими головами (хорі на так зв. рахіт) — то знайте, що це наслідок вошкої, темної хати; коли ви бачите дітей в струпах і в золотусі — тут теж в значній мірі вина хати, коли на вас дивляться червоні, закислі очі — і в цьому хата не без причини. А костюди (кістні сухоти), котрі роз'їдають у чоловіка кости, скручують ноги, горбять спину, яких так багато в нас на Україні! А сухоти легенів (легких), від яких ще в молодих роках гине така сила нашої молоді — це-ж цілком уже »хатня хвороба«. Зараз уже добре досліджено, що чим у гірших хатах живуть люде, тим частіше вони хоріють на сухоти; чим тісніше, чим більше людей живе в одній кімнаті, тим більше між ними зустрічається сухотних. І ми легко зрозуміємо, чому це так, коли згадаємо, що сухоти, як і багато інших хвороб, залежать від дуже-дуже дрібних створінь, так званих — бактерій, які найліпше розплоджуються в вошкому темному місці. Бактерії ті літають у повітрі, з повітря попадають на легені, там розмножуються, роз'їдають їх і отруюють усього чоловіка і так доводять його до смерті.

Отже в повітрі сухих та світлих помешкань бактерій тих майже нема, бо від сухости і від сонця вони пропадають, навпаки в повітрі помешкань воглих і темних — їх водиться сила, особливо, коли там мешкає хоч один сухотний хорий, котрий викашлює їх із себе разом із хар-

Субститут адвоката Дра Лозівського
адвокат **Др. М. Візель**
оборонець військовий
веде канцелярію в Перемишлі, при вул. Міцкевича
ч. 2, I. поверх.

Головний Виділ Товариства „ПРОСВІТА“ по-
дає до відома інтересованим, що передев весь
наклад Календаря „ПРОСВІТИ“ на р. 1920.
до продажу „СОЮЗНОМУ БАЗАРЕВІ“, Тов-о
зар. з обм. поруною у Львові.

Від тепер належить звертатися в справі купна календаря виключно тільки на адресу: „Союзний Базар“ у Львові, вул. Руська ч. 20., тамтуди висилати замовлення і готівку. Ціна Календаря остає та сама т. е. 20 корон від одного примірника.

Замовлення починає перед 1. падолиста ц. р. на адресу Канцелярії Товариства „ПРОСВІТА“, виконає „Союзний Базар“ в тім порядку, як досі наспіли.

За Головний Виділ Товариства „ПРОСВІТА“:
I. Кивелюк, голова 1-3 Др. I. Брик, секретар.

Вже розсилається
Підручний Календар на 1920 р.
з короткою укр. історією і поезіями
Ціна примірника 3 К з поштою.
Лиш за готівку: 10 штук 25 К, 50 штук 75 К, 100 штук
250 К, вже з поштою висилає
Українська Книгарня, Станіславів,
вул. Собесного ч. 20. 1-8

ОГОЛОШЕННЯ.

Станіслав Страховський
в Перемишлі, вже отворив
свою ново уладжену
ТОРГОВЛЮ
в ринку ч. 8. і поручає кольо-
ніяльні товари, вина і лікери
по приступних цінах.
Квашена капуста в шафліках
і подрібно на вагу.

Маємо честь повідомити громадян-хлі-
боробів, що
Християнська перемиська
ткальня „Дзвін“ в Перемишлі,
котру в часі війни знищено, з днем 1. жовтня 1919.
на ново підняла свою працю під фірмою
Механічна ткальня „Дзвін“
в Перемишлі, вул. Івана Декерта ч. 5 і 5а.
Так як перед війною приймаємо чесаний
лен, прядиво і чисті ночки до перероблю-
вання на полотна білі і сірі, цайги, чино-
ватини і т. п.
Просимо о таке довірря, яке мали ми у селян
перед війною, а цього довірря ніколи не надужи-
ємо.

Гуртовна і деталічна продаж
ДРОГЕРІЯ
Аптічний склад і Перфумерія
МАІСТРА ФАРМАЦІЇ
М. ЛЯВФЕРА в Перемишлі,
— МІЦКЕВИЧА 2. —

МАІСТЕРНЯ
жіночих і мужеських
ОДЯГІВ
ДМИТРА КОКОТА
при вул. Словацького ч. 63.,
виконує по найновішим журналам всякі
одяги для жінок і муштин.
Замовлення виконуються елегантно
і швидко.
Ціни найприступніші.

Одинока українська
КРАВЕЦЬКА МАІСТЕРНЯ
ПЕТРА МЯГКОГО

в Перемишлі, вул. Гімназіальна ч. 2.
виконує мужеські одячи у всяких фасонах,
студентські уніформи, одіння для Всч. Ду-
ховенства, плащі, пальта і тощо. Сукна
в багатому виборі на складі.
Замовлення виконуються елегантно,
швидко і по найприступнішим цінам.

Найстарша фірма в Галичині, основ. в р. 1808.
Перша Краєва фабрика дзвонів

Братів ФЕЛЧИНЬСКИХ
в Калуші, Філія ПЕРЕМИШЛЬ,
вул. Денерта ч. 9.

Відзначена на I-шій українській виставі
в Стрию і на краєвих виставах золотими
медалями і дипломами.

Припоручає дзвони гармонійні
найновішої системи до обер-
тання — переливає розбиті дзвони
в найбільших вагах і розмірах.

„ВІДБУДОВА“ Промислово-торговельна
Спілка з обм. поруною
у ЛЬВОВІ, вул. Костюшка 3.,

доставляє:
огнетривалі казки пиляки
ремісничі знаряди ваги
рільничі машини оси до возів
ніжні підкови коси й серпи
цвяхи плуги
борони цемент
млинки до чищення збіжа бляху
січкарні папу
кухонне начинне дахівку.
сокири

— Кухонні начиння,
залізні товари, насіння
поручає Краєвий СОЮЗ
господарських Спілок
в Перемишлі.

І. БОРИС
— Перемишль-Ринок —
поручає
Фарби до матерій в різних барвах.
Насіння ярин, пашних бураків і трав.
Пасти до обува, вазеліна.

Українська Щадниця
в Перемишлі, ул. Костюшка ч. 3.
приймає і дальше щадничі вкладки що
дня в годинах урядових і опроцентує
їх на давні книжочки на 2½%, а на
нові на 2%, з тим однак що на давні
кножочки місячно можна вкладати не
більше як 5.000 К.

Позичок гіпотечних і векселих на разі
аж до відкликання не уділяє.

Признає позички на застав цінних
паперів. Приймає пересилку капіталів
за посередництвом замісцевих Банків.

РОБІТНЯ ОБУВА
МИКОЛИ МАЦЬКОВА
в Перемишлі, Засяння, вул. Петра
Скарґи ч. 8.

Поручає свої знані з доброти шевські
вироби по можливо приступних цінах.

Одинока українська
ПЕРЕПЛЕТНЯ
всілякого рода книжок, евангелій,
оправа образів, паспорту (passportous)
Івана Маївки
в ПЕРЕМИШЛІ
при вул. Гродській ч. 1.

Земельний Банк Гіпотечний

Спілка акційна у Львові (Підвале 7).

Акційний капітал . . . . . К. 3,000,000
Резерва банку . . . . . К. 380,000

Власна каменця, куплена в 1918 році.

Переводить всякі банкові справи під найкорисні-
шими умовами.

Приймає вкладки на біжучий рахунок.

Уділяє позички: гіпотечні, вексели, та на підклад
вартних паперів.

Продає і купує всякі цінні папери, вимінює загра-
ничні гроші.

Комісово купує або і продає посілости, рільні плоди,
господарські знаряди і всякі товари.

НАРОДНЯ ТОРГОВЛЯ

Перемишль, Костюшка, ч. 5.,

поручає: товари корінні, вина літурґічні
і столові. — Сіль кухонну білу.

Фарби до матерій в різних барвах.

Насіння ярин, пашних бураків. Пасти до
до обува, вазеліна.

Щітки і мітли рижові.

Товариство взаїмного кредиту

„ВІРА“

стотар. зареєстр. з обмеженою поруною
в ПЕРЕМИШЛІ,

приймає вкладки до опроцентування на 3% і о-
плачує за вкладників податок рентовий
від процентів; вкладати може кожний навіть і не
член; на жадане звертається вкладку кож-
ного часу, навіть без виповідження (за ескоп-
том). Позички уділяє Товариство „Віра“ своїм
членам, на позичок вимагає ся гіпотези або до-
брої поруки.

Членом Товариства може бути кожна особа,
що є спосібна до зобовязань правних.

Чистий зиск розділяє ся межч членів яко
дивіденди від уділів і на добродійні ціли.

Дирекція Тов. „Віра“ в Перемишлі.

Не викидати вичесане волосся!

З вичесаного волосся виконую найкращі при-
чиски і наймодніші роботи перукарські.

Купую вичесане волосся!

Великий вибір варкочів і сіток на волосся.

ФРІЗІЄРСЬКО-ПЕРУКАРСЬКИЙ

ЗАКЛАД

С. ЛЯВФЕРА

Перемишль, ринок 5.